

Voje a a obránné plánování v USA

MGR. ADAM POTOČŇÁK

ADAM.POTOCNAK@MAIL.MUNI.CZ

BSS 157 VOJENSKÁ POLITIKA

6. 11. 2019

Armáda USA v kostce

Spojené státy americké (nejvyšší HDP na světě, 8. nejvyšší HDP per capita, 2. nejvyšší GDD PPP)

- 1. největší rozpočet na obranu (693 mld. USD za rok 2019 vs. 639 mld. USD za rok 2018)
- 1. největší světový producent a exportér zbraní (36% celosvětového obchodního objemu)
- 1. nejsilnější armáda (GlobalFirepower), cca 1,3 mil. vojáků v aktivní službě, 650 000 v záloze
- 2. v počtu jaderných zbraní na světě
- 3. v počtu tanků na světě
- 1. největší flotila nukleárních ponorek
- 1. největší flotila vojenských letadel na světě
- 1. největší flotila vojenských vrtulníků na světě

Trocha nezbytné historie...

- **Tradice miličního systému** (Sedmiletá válka 1756 – 1763) + Continental Army (1775 - 1783) a **odpor k velké pravidelné armádě** - 2. dodatek k Ústavě
- Ústava, čl. 2: Rise and Support Armies Clause + Militia Clause + Commander in Chief Clause
- **Tradice dvou ozbrojených struktur** – (malá) pravidelná armáda + státní milice (Uniform Militia Act 1792)
- **Milice jako hlavní bojová síla**: válka proti Británii (1812 – 1815), Americko-mexická válka (1846 – 1848), válka Severu proti Jihu (1861 – 1865), Americko-španělská válka (1898)

Komplexnější legislativní úprava 1903 – 1940

- Military Act of 1903
- Selective Service Act 1917 (1940)
- National Defense Act 1920
- National Guard Mobilization 1933

Struktura ozbrojených sil USA

United States Armed Forces

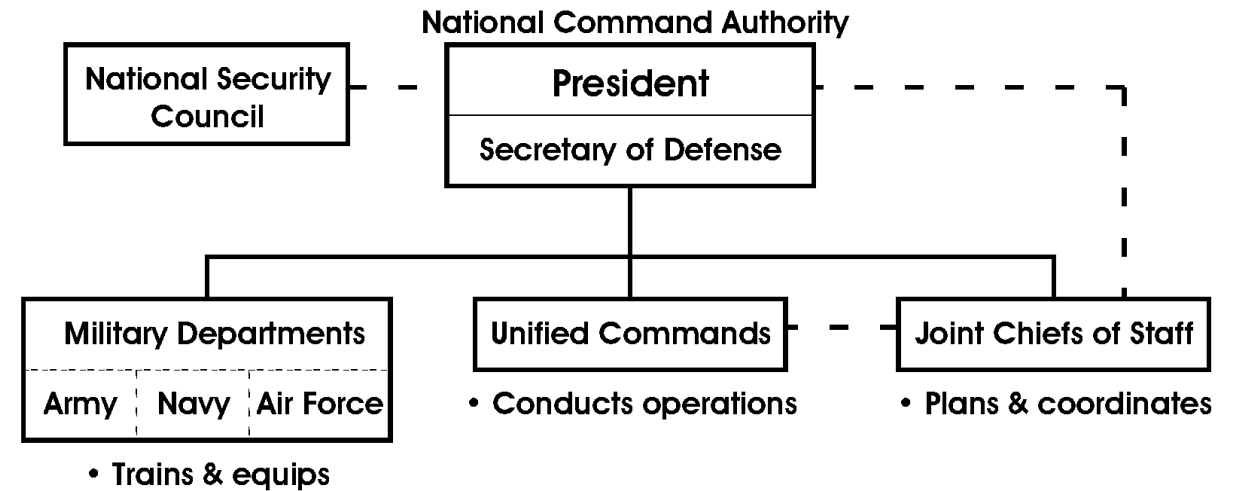
- U. S. Army
- U. S. Air Force
- U. S. Navy
- U. S. Marine Corps
- U. S. Coastal Guard (Homeland Sec)

Reserve Components

- U. S. National Guard
- U. S. Army Reserve

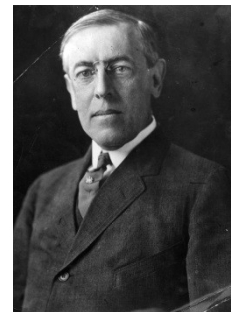
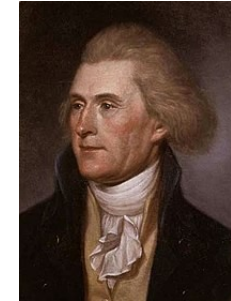
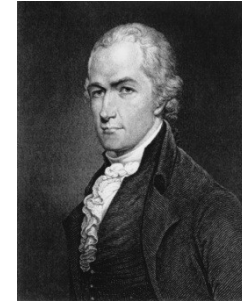
- Prezident USA – National Security Advisor - National Security Council
- Secretary of Defense, Secretary of Homeland Security
- Joint Chiefs of Staff, 7 členů

Bezpečnostní subkultury v USA

Walter Russell Mead (2001):

- Hamiltonovská
- Jeffersonovská
- Jacksonovská
- Wilsonovská

Zájmy USA

- Vojenská obrana vlastního území a obyvatelstva
- Udržet pozici vojensky nejsilnější velmoci
- Udržet současnou (pro USA výhodnou) rovnováhu moci a mezinárodní systém
- Posilňování vlastní bezpečnosti a prosperity skrze mezinárodní vztahy (a organizace)

Primární zájmové regiony

- Indo-Pacifický region
- Evropa (NATO)
- Blízký a Střední východ
- Západní polokoule

Vnímání hrozeb ze strany USA

Revizionistické státy (dlouhodobé strategické soupeření)

- Čína
- Rusko

Darebácké státy (WMD)

- Severní Korea
- Írán

Nestátní aktéři (terorismus)

- ISIS
- Al-Káida / Tálibán a jiné...

Strategie USA

- National Security Strategy (NSS 2017, U. S. President)
- National Defense Strategy (NDS 2018, Department of Defense)
- National Military Strategy (NMS 2018, Joint Chiefs of Staff)

Dlouhodobé cíle ozbrojených sil

- Zvyšování připravenosti a efektivity ozbrojených sil
- Posilňování aliančních a partnerských vztahů (interoperabilita)
- Reforma obranného sektoru (zvýšení efektivity a snížení nákladů)

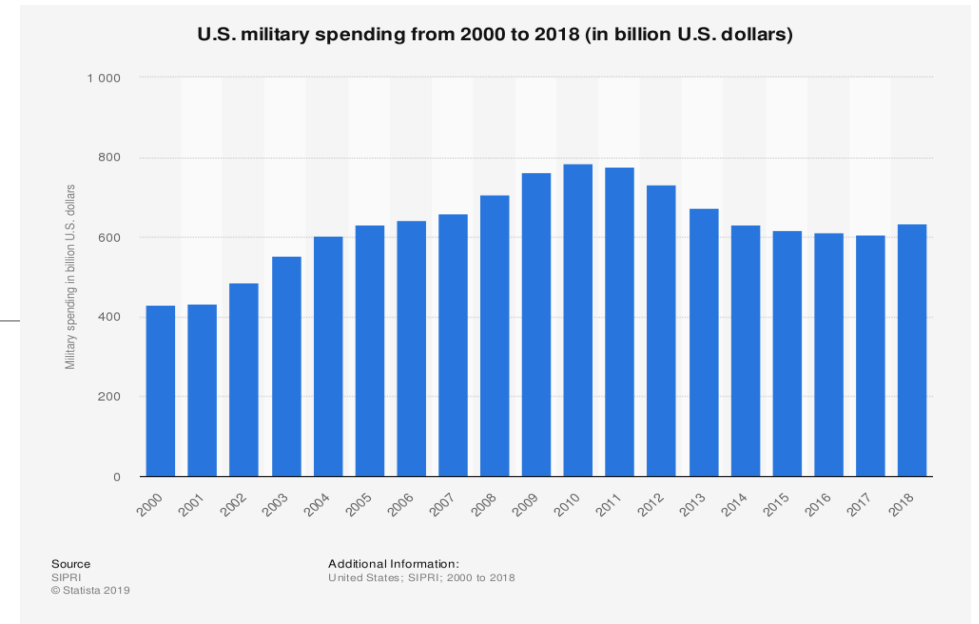
Financování a priority

Staronový trend růstu rozpočtu

- Přednost kvality před kvantitou - modernizace a bojová připravenost
- Účelnost využití finančních prostředků
- Tlak na spojence (sdílení břemena)

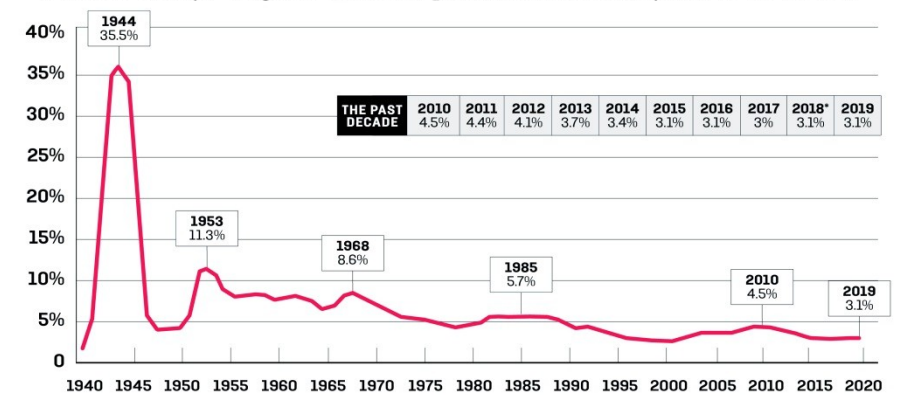
Prioritní oblasti rozvoje ozbrojených sil USA

- Obnova nukleárního arzenálu
- Kybernetické a vesmírné kapacity
- C4ISTAR (elektronický způsob boje, interoperabilita jednotek)
- Protiraketová a protivzdušná obrana
- Autonomní systémy
- Logistika

Take 1: Defense Spending Is Historically Low

Defense outlays vs. gross domestic product from fiscal years 1940 to 2019

SOURCE: U.S. DEPARTMENT OF DEFENSE; *REFLECTS ANNUALIZED CONTINUING RESOLUTION FUNDING LEVELS

Obranné plánování v USA

- Plánování jako proces cenný sám o sobě
- Propojení politiky s armádou skrze strategii

Demand-based planning (top-down)

- Threat-based planning
- Capability-based planning

Resource-based planning (bottom-up)

V praxi:

- Kombinace přístupů
- Potřeba politické podpory a přesných informací (zpravodajství - analýza - scénáře)
- Sféra nejistoty – turbulentní změny bezpečnostního prostředí

Demand-based planning

Očekávané výsledky + potenciální mise + potřebné způsobilosti = základ pro plánování

- Top-down proces
- Využívání scénářů

- Odstrašení
- Protiteroristické operace
- Dva simultánní rozsáhlé a dlouhodobé konflikty – samostatně!

- Vhodný pro plánování na strategické úrovni
- Obrovská výška nákladů (finance, personál, technologie, dostupný čas)

Dva varianty: capabilities-based planning / threats-based planning

Threats-based planning

Vlastní cíle + znalost způsobilostí a síly protivníka + síly potřebné na překonání protivníka = základ pro plánování

- Zaměření proti **konkrétní hrozbě od konkrétního protivníka**

- Podrobné poznání protivníka, jeho způsobilostí a slabin
- Možnost budování aliancí a kolektivní obrany
- Jednoznačné vodítko kam přesně zaměřit investice, co konkrétně kupovat, vyvíjet a rozvíjet
- (Relativně) jednoduše politicky obhájitelná

- Nutná politická shoda na protivníkovi
- Riziko opomenutí jiných hrozeb
- Riziko rozpoutání závodu ve zbrojení
- Malá pozornost věnována post-konfliktní situaci
- Podrobné poznání protivníka, jeho způsobilostí a slabin

Capabilities-based planning

Orientace ne na konkrétního nepřítele, ale způsobilosti pro konkrétní mise a dosažení konkrétních cílů

- Cíle: Teritoriální obrana, expediční mise, humanitární pomoc, odstrašení...
- Způsobilosti: pokročilá logistika, strategické pozorování, ochrana vlastních sil, schopnost manévrování, speciální (hybridní) operace...

- Možnost ozbrojené síly úzce specializovat
- Odpadá nutnost shody na konkrétním protivníkovi
- Identifikace nedostatků v stávajících způsobilostech

- Velká míra nejistoty (škála hrozeb je moc široká...)
- Vyžaduje flexibilní a proaktivní myšlení lidí a institucí
- Složitější politická obhajoba konkrétních způsobilostí

Resource-based planning

- **Bottom-up proces**
- Vzniká pod tlakem nedostatku zdrojů

- Nejlépe vystihuje reálné limity
- Pomáhá nacházet nejefektivnější a nejkreativnější řešení
- Vhodný zejména pro operační plánování
- Relativně levný – zdroje jsou dány

- Nevhodné pro dlouhodobé a strategické plánování
- Relativně vysoké riziko nepřípravenosti čelit konkrétním hrozbám
- Někdy komplikovaný soulad s nejvyššími strategickými dokumenty

Zbrojní a exportní politika USA

- Největší světový výrobce a exportér zbraní (ročně cca 210 - 220 mld. USD)
- **V periodě 2013 – 2017** nárůst exportu o 25%, celkem 98 různých odběratelů
- Až 49% produkce směřuje na Blízký Východ (Saudská Arábie, SAE), 33% do Asie
- Nárůst exportu do SA o 448%, do Indie o 557%
- Bojová/víceúčelová letadla a helikoptéry, raketová technika, obrněná vozidla, munice...
- Nejsilnější domácí průmyslová základna pro vývoj, výrobu a export zbraní

Společnost	Krajina původu	Produkce
LOCKHEED MARTIN		Bojová a transportní letadla, UAVs, řízené střely, radarové systémy, vesmírné rakety
BOEING		Bojová letadla, letecká munice
RAYTHEON		Rakety a řízené střely, zbraňové systémy pro lodě a letadla
BAE SYSTEMS		Bojová letadla, UAVs, tanky, bojové lodě, munice
NORTHROP GRUMANN		Bojová letadla, UAVs, radary
GENERAL DYNAMICS		Tanky a pozemní bojová vozidla
AIRBUS GROUP		Dopravní letadla a letecká technika
THALES GROUP		Radary, dálkové řízené systémy, obrněná vozidla
LEONARDO/FINMECCANICA		Obrněná vozidla, helikoptéry, letadlové komponenty
ALMAZ - ANTEY		Protiletadlová obrana, raketová technika, dělostřelecká munice

Děkuji Vám za pozornost.

Otázky?